

Duhom skromnomu i srcem velikodušnomu

Fra Ivo Slišковиću u spomen

Fra Ivo je bio jednostavan, pristupačan i darežljiv franjevac. Iako je osobno proživljavao duh siromaštva, rado je sa siromašnima dijelio stećevinu dobivenu na župama. Njegova velikodušnost posebno se je očitovala prema njegovoj mnogobrojnoj braći na Širokome Brijegu koji su bili pogođeni manjkom materijalnih sredstava. Kao dugogodišnji župnik na Kočerinu (1919. – 1942.) često je posjećivao širokobriješki samostan, ali nikada praznih ruku. Imao je darežljivu desnicu koja se ispružala i do nas u sjemeništu. Kada bi došao k nama, imali smo osjećaj da nas je posjetio netko od naše rodbine.

Rođen je 25. travnja 1877. u Mokrome, jednome od mnogobrojnih naselja širokobriješke župe Uznesenja Blažene Djevice Marije. Njegovo rodno mjesto urešeno je masovnim stećcima kao svjedocima daleke prošlosti. A Mokra je tijekom stoljeća radalo junake, franjevce i katolike koji su svojom samozatajnom i smrti svjedočili svoju vjeru u Krista. Među žrtvama spaljenih franjevaca 7. veljače 1945. nalaze se i trojica Mokrana – fra Stanko Kraljević, fra Ivo Slišковиć i fra Tadija Kožul – koji krvlju oplodiše svoje rodno mjesto. Vjera njihovih mještana postala je duhovno rasadište ovoga kraja, izgrađena na nekada pustome i kamenitome tlu Hercegovine.

Mokra se ponosi i sa starom bazilikom iz petoga stoljeća (*Sematizam hercegovačke fra-*

njevačke provincije, 1977., str. 74), smještenoj u zaseoku Matijevići, koji podsjećaju na čuvenoga franjevca fra Mirka Matijevića (rođen 1871.), bivšega višegodišnjeg tajnika Provincije. Kao takav odlučno se zalagao za gradnju samostana, crkve i gimnazije na Širokome Brijegu, vođen lokalnim patriotizmom, umjesto da potraži bolje odredište s pogodnijim klimatskim uvjetima. On je s fra Dominikom Mandićem bio odskočna daska lokacije i izgradnje Širokoga Brijega.

I fra Ivo Slišковиć srcem i dušom bio je usmjeren prema Širokome Brijegu gdje je svršio osnovno školovanje i 1890. godine nastavio srednju školu, djelomično nastavljenu na Humcu kod Ljubuškoga, gdje je 4. listopada 1895. stupio u franjevački red. Bogoslovlje je studirao u Mostaru i tu je 22. prosinca 1900. ređen za svećenika. Svećeničku službu, tijekom više od četrdeset godina, proveo je u pastvi na raznim župama i strpljivo s narodom dijelio iskušenja onoga vremena.

Pošao je u smrt strpljivo, urešen brkovima kao naši franjevci u tursko doba, preobučeni u civilna odijela da lakše izvrše svoje svećeničko poslanje dijeleći svete sakramente po privatnim kućama. Krišom su gazili hercegovačke bogaze i hrabрили katolike na ustrajnost u vjeri, s njima podnosili turska nasilja i zajednički s njima umirali da se ispuni Kristova riječ: "Tko radi mene izgubi svoj život, sačuvat će ga" (Mt 11, 39).

Fra Ivo je posljednje dvije godine života proveo u mirovini s krunicom u ruci na Širokome Brijegu, da u odmakloj dobi (68. godini života) doživi tragičan svršetak zemaljskog putovanja kao krvavi svjedok vjere. Spaljen je kao goruća baklja pred franjevačkim samostanom, sastavnim dijelom njegova redovničkog življenja i svećeničkog djelovanja.

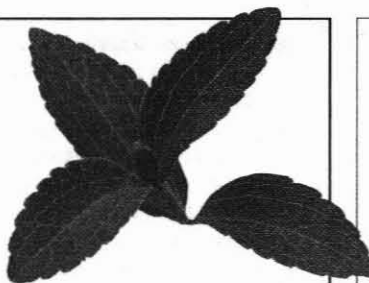
U sjećanju na ovoga mučenika povezane su i žrtve stotina ubijenih Hrvata katolika koji leže u masovnim grobnicama od Slovenije, preko Hrvatske, do Bosne i Hercegovine. Na tim prostorima do sada je pronađeno 1490 masovnih grobišta koja su popunjena hrvatskim žrtvama, a likvidirali su ih komunisti i velikosrbi.

I fra Ivo je jedna od tih žrtava koje ne umiru nego žive u vječnosti okrunjene krunom mučeništva.

dr. fra Častimir Majić

BILJE I ZDRAVLJE

Stevija (*Stevia rebaudiana*)

Stevia rebaudiana je trajnica i zeljasta biljka koja dolazi iz suptropske klime. Stevija je (stevia) iz obitelji glavočiki (Asteraceae). Nije otporna na mraz i stoga se najčešće uzgaja kao jednogodišnja biljka. Naraste do 80 centimetara. Više nalikuje na biljku s običnih ledina jer ne voli previše uređenu površinu i uređenu zemlju. Poprilično podnosi kiselkasta tla. Na njoj pogodnim područjima može se naći uza zidove, plotove, zapuštena zemljišta, nešto slično kao i čičoka. Slično po sastojcima liquiriziji (*Liquiritiae radix*) od koje se prave one crne žvakaće gume nalik na crni korijen.

Stoljećima ju uzgajaju domorodci Brazila i Paragvaja kao ljekovito bilje i sredstvo za zaslađivanje. U usporedbi sa šećernom repom lišće je 30 puta, a tvar za zaslađivanje steviozid, u čistome obliku, čak 110 do 270 puta slađi od šećera. Cijela biljka sadržava slador, ali ga najviše ipak ima u listovima. Ona sadržava 300 puta manje kalorija od odgovarajuće količine šećera, zapravo stevija ima 0 kcal. Također je pogodna za dijabetičare jer ne povećava razinu šećera u krvi. Služi i za mršavljenje ukoliko smanjuje kalorije i potrebu za hranom, posebice za slatkim.

Korištenje stevije je bilo ograničeno u prehrambenim proizvodima u Europi i SAD-u

zbog nekih sastojaka steviola i steviozida jer su kancerogeni.

FDA (Food and Drug Administration) je dopustio korištenje samo u dijetalnim proizvodima, a nikako kao dodatak prehrani. Europska Unija (EFSA) je 14. travnja 2010. dopustila korištenje stevije u prehrani kao Food Additive. Tako je to ranije držala Švicarska i stoljećima, odnosno tisućljećima latino-američke države. U Japanu se koristi kao zaslađivač Coca Cole Light ili Diet Coke. Naveliko se uzgaja u Tajlandu, Izraelu i Kini, ne računajući cijelu Južnu Ameriku gdje je zaslađivač i narodni lijek za diabetes (šećeraše). Stevija se koristi i u kozmetici, ali i u dermatologiji. Utvrđeno je da ima vrlo povoljno djelovanje na kožu jer je omekšava i čini glatkom, zbog čega se koristi za pripremu maski za lice, osobito protiv mladenačkih akni. U sapunu ili sa sapunom i drugim kozmetičkim sredstvima ima vrlo povoljno djelovanje na dermatitis i crvene mrlje.

Vrano Blagin

Knjižni izlog

Nove knjige: VERBUM

Očeva pripovijest, Michael D. O'Brien, 1000 str., tvrdi uvez, 220 kn. Suvremeno prepričana prisposoba o dobrome pastiru i izgubljenome sinu spojene u izvanredno djelo.

Kerigma. U barakama sa siromasima, Kiko Argüello, 144 str., meki uvez, 75 kn. Potresno životno svjedočanstvo začetnika Neokatekumenskoga puta Kika Argüella.

Naučiti vjerovati. Duhovna poruka nade i obraćenja, Joseph Ratzinger, 88 str., meki uvez, 49 kn. Ključna duhovna poruka kojom se Ratzinger obraća svakomu čovjeku i poziva ga da se otvori "velikoj nadi" koju svatko nosi u srcu.

Narudžbe:

VERBUM

Trumbićeva obala 1

21000 Split

Tel: 021/ 347 – 065

Faks: 021/360 – 244

veleprodaja@verbum.hr

www.verbum.hr